

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 5. august 2020 blev i sag nr. 94522:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Nu afdøde forsikringstager havde indbo- og husforsikring. I brev af 27/11 2019 til nævnet har boets advokat bl.a. anført:

"Sagsfremstilling:

[Nu afdøde] omkom den 18. november 2018 ved en brand i hans ejendom.

Politirapporten for branden fremlægges som sagens bilag 1. Som det fremgår heraf, finder politiets brandteknikere, at ilden formodentlig var påsat.

De finder ligeledes, at der er hældt benzin rundt omkring i ejendommen, og at der er benzindunke i soveværelset.

Det kan dog ikke udelukkes, at andre end [nu afdøde] har påsat branden.

-oOo-

Politirapporten afhører i forbindelse med branden mange af naboerne til [nu afdøde] samt hans familie.

Selvom naboerne ikke kender [nu afdøde] særlig godt, oplyser alle, at de vidste, at han ikke var sig selv på det seneste, og at han var særlig påvirket af, at have mistet sin kone samt barn og have mistet sit arbejde. [Nu afdøde] var derfor begyndt at drikke ekstra, og han havde været indlagt flere gange.

Dødsboet har modtaget en kopi af [nu afdødes] lægejournal. Af denne fremgår det, at [nu afdøde] den 17. oktober 2018 er indlagt grundet selvmordsforsøg med overdosis af morfika, ligesom at

han igen bliver indlagt den 16. november 201[8] på ... grundet selvmordstallet. Lægejournalen fremlægges som sagens bilag 2.

Fyreseddel fra [nu afdødes] tidligere arbejdsgiver af 24. oktober 201[8] fremlægges som sagens bilag 3.

-oOo-

Dødsboet anmelder branden til forsikringsselskabet. Forsikringsselskabet vender tilbage hermed og oplyser, at de fratrækker 50 % af erstatningen på indbo grundet grov uagtsomhed fra [nu afdøde], ligesom at de fratrækker 15 % af erstatningen for den del af huset, der var ejet af [nu afdøde]. Forsikringsselskabets mail af 7. februar 2019 fremlægges som sagens bilag 4.

Efterfølgende er der flere skrivelser mellem dødsboet og [nu afdødes] forsikringsselskab.

Herom fremlægges sagsøgers sidste mails til forsikringsselskabet, der skal ses i forlængelse af hinanden som sagens bilag 5 og 6, mens forsikringsselskabets sidste afvisning som sagens bilag 7.

Forsikringsselskabet fastholder, at der kan ske en nedsættelse af forsikringsudbetalingen, jf. forsikringsaftalelovens § 18. Forsikringsselskabet henviser til, at [nu afdøde] ikke på tidspunktet var udret i psykiatrien, hvorfor han ikke var diagnosticeret.

Anbringender:

Det er principalt boets opfattelse, at der ikke er bevist, at [nu afdøde] har egen skyld i branden, hvorfor boet skal have betalt den fulde forsikringssum.

Der henvises i det hele til FED 1998.958/2, hvor forsikringstager også havde en gasflaske ved siden af sin seng i sit sommerhus, som han havde åbnet for uden at tage gasmaske på. Efterfølgende eksploderede sommerhuset. Retten fandt dog, at klagerens adfærd fortsat ikke fandtes at være så indlysende fare, at der kunne ske nedsættelse af erstatningen.

-oOo-

Det er subsidært boets opfattelse, at sagens dokumenter tydeligt understreger, at [nu afdøde] var en mand, der i den sidste måned op til sin død havde været udsat for særdeles voldsom modgang.

Han havde således bl.a. mistet sin samlever, der havde flyttet med deres fælles [barn]. Han havde mistet sit arbejde igennem mange år. Han var begyndt at drikke, havde vanskeligt ved at holde sig vågen.

Han havde ligeledes i perioden forsøgt sig med selvmord kort tid inden hans død.

Alle vidner i politirapporten, naboer såvel som familie, oplyser, at [nu afdøde] i den seneste tid havde udviklet sig til det værre.

Det er boets opfattelse, at [nu afdøde] grundet helt særlige livsomstændigheder 'knækkede', hvorfor han har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. forsikringsaftalelovens 19.

Boet henviser herom i sin helhed til UfR.2006.1916 Ø, ANF1999.49.557 og ANF2003.59.410.

Boet mener ikke, at det faktum at [nu afdøde] på tidspunktet ikke var diagnosticeret med skizofreni gør, at betingelserne for forsikringsaftalelovens 19 ikke var opfyldt. Der henvises til, at formålet med 19 netop var at kunne tage højde for det scenarie, hvor særlige belastende situationer gør, at en person ikke handler fornuftigt.

En diagnose vil ligeledes forudsætte en længere udredning og forudsætte afrusning. Diagnoser stilles typisk også først i situationer, hvor livsomstændigheder har normaliseret sig, da disse ellers vil påvirke eventuelle undersøgelsesresultater. I dette tilfælde nåede livsomstændighederne dog aldrig at normalisere sig inden, at [nu afdøde] døde.

Også af disse grunde mener boet, at forsikringsselskabet skal betale den fulde forsikringssum."

Selskabet har i brev af 10/12 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har modtaget klagen fra boet efter [nu afdøde] – vores medlems nu afdøde samlever. Sagen omhandler vores erstatningsopgørelse for bygning og indbogenstande i forbindelse med en brand på forsikringsstedet den 18/11 2018, i hvilken forbindelse [nu afdøde] omkom.

Med henvisning til at [nu afdøde] har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved i hvert fald grov uagtsomhed, har vi gjort fradrag i erstatningen, jf. FAL § 18.

For så vidt angår hans indbogenstande har vi nedskrevet erstatningen med 50 %, mens vi har nedskrevet erstatningen for hans andel af huset med 15 %.

Over for nævnet gør advokaten for boet gældende, at [nu afdøde] ikke har egen skyld i branden.

Af politiets anmeldelsesrapport fremgår, at [nu afdøde] blev fundet ved siden af dobbeltsengen. Ved siden af ham blev der fundet en benzindunk, hvorfra der var en kraftig lugt af benzin. Den ene røgdykker på stedet har endvidere forklaret til politiet, at der stod ca. 15 tomme ølflasker på natbordet.

Af dødsattesten fremgår, at dødsårsagen antages at være kulilteforgiftning, og at der fandtes en ethanolkoncentration i blodet på 2, 1 promille samt brandsår på underben og hals.

Af politiets kriminaltekniske rapport fremgår, at redningsberedskabet skaffede sig adgang via hoveddøren ved at knuse en rude. Der blev fundet spor af brandbar væske i stue, køkken og i soveværelse, hvor der endvidere blev fundet en pose med optændingsblokke og en plastikdunk. De kraftigste brandskader var i stuen, mens de øvrige værelser var kraftigt sod- og røgskadede. Af 'Sammenfatning af kriminalteknisk undersøgelse' fremgår: 'På baggrund af undersøgelsen og brandbilledfortolkningen vurderes det, at der er flere arnesteder i stuen. Brandårsagen vurderes til at være antændelse af udhældt brandbar væske.'

Det fremgår videre af politiets gerningsstedsundersøgelse, at der ikke var noget der tydede på, at husets vinduer eller døre havde været udsat for vold på indbrudsvis eller på anden måde skadet inden branden. Til politiet har [nu afdødes] mor forklaret, at hun sammen med [nu afdødes] ... sø-

skende havde været på besøg tidligere på dagen. Da de tog afsted, låste de med en nøgle, som blev gemt i postkassen på legehuset i haven. Det var kun familien, der havde kendskab til dette gemmested. Det forekommer herefter højst usandsynligt, at en ukendt gerningsmand skulle have skaffet sig adgang og påsat branden, hvilket politiet da heller ikke finder sandsynligt.

På baggrund af disse oplysninger samt det forhold, at [nu afdøde] tidligere har forsøgt selvmord og senest blev tilset på psykiatrisk skadestue den 16/11 2018 med selvmordtanker er det vores opfattelse, at [nu afdøde] selv har forårsaget branden og at tilfældet er omfattet af FAL § 18.

Advokaten for boet henviser til FED 1998.958/2 (AK 43.256) vedrørende en brand forårsaget af gas. Forsikringsbegivenheden blev i den sag ikke fremkaldt ved, at der blev sat ild til bygning eller indbo, men derimod ved at gassen blev antændt utilsigtet. I nærværende sag blev ilden antændt direkte ved hjælp af brandbare væsker, hvilket indebærer en indlysende fare for brandskade. Vi finder derfor, at den pågældende ankenævns sag gengivet i FED ikke er retvisende i nærværende sag.

**

Advokaten for boet gør subsidiært gældende, at tilfældet er omfattet af FAL § 19.

Vi må fastholde, at boet ikke har løftet bevisbyrden for, at tilfældet er omfattet af FAL § 19 og henviser i det hele til vores brev af 28/10 2019 til boet, hvoraf fremgår:

'I henhold til FAL § 19 finder bestemmelserne i § 18 om bortfald eller begrænsning af selskabets ansvar ikke anvendelse, når den sikrede på grund af sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Det fremgår af de lægelige akter, at [nu afdøde] den 14. oktober 2018 blev indlagt grundet selvmordsforsøg i forbindelse med en overdosis af morfika. Selvmordsforsøget var bl.a. udløst af, at hans samlever for nyligt havde fortalt, at hun ville gå fra ham. Af epikrisen af 19. oktober 2018 fremgår, at [nu afdøde] nu fremstod habituel, og at han tog afstand fra selvmordstanker.

Knap en måned senere – den 15. november 2018 - blev [nu afdøde] henvist til [hospitals] Skade-Modtageafsnit. Han var voldsomt ebrieret og skulle stabiliseres somatisk, før der kunne foretages en psykiatrisk vurdering. Det er angivet, at han havde daglige suicidal tanker, og at han havde en plan for, hvordan det skulle foregå, hvilket han dog ikke ønskede at indvillige den undersøgende læge i. Han angav sig selv som svært depressiv og sov mange timer om dagen. Besøget på afdelingen blev afsluttet kl. 23.10, og han blev den 16. november 2018 kl. 00.35 overført til psykiatrisk skadestue grundet selvmordstanker.

[nu afdøde] blev udskrevet senere samme dag kl. 11.30. Af epikrisen fremgår, at han havde været indlagt kortvarigt til afrusning, og at han ikke scorede signifikant til at modtage Fenemal (præparat til behandling af abstinenser efter alkohol- eller medicinmisbrug). Det fremgår, at der efterfølgende ikke var nogen suicidale aspekter, og at hans lette depressive symptomer udmærket kunne skyldes alkoholmisbruget. Der var intet psykotisk eller suicidalt ved udskrivelsen, og han blev henvist til et misbrugscenter for videre behandling.

Det fremgår endvidere af sagens akter, at [nu afdøde] den 24. oktober 2018 var opsagt fra sit arbejde på ...

I forbindelse med branden den 18. november 2018 blev [nu afdøde] som bekendt fundet bevidstløs med en benzindunk ved siden af sig. På natbordet stod der ca. 15 tomme ølflasker. Hans mor fortalte til politiet, at episoden ikke kom bag på hende. Hun havde tidligere på dagen besøgt ham sammen med hans søskende. Han havde været beruset og ikke ønsket at snakke. Han havde bare ligget i sengen og været ked af det.

På det foreliggende grundlag finder vi, at det utvivlsomt må lægges til grund, at [nu afdøde] har været i en presset og ulykkelig periode af sit liv, men vi finder det ikke bevist, at han på skadetidspunktet befandt sig i en tilstand af sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende som angivet i FAL § 19. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at han ikke havde fået stillet en egentlig psykiatrisk diagnose, og at det ved udskrivelsen den 16. november 2018 blev vurderet, at hans 'lette depressive symptomer' udmærket kunne skyldes alkoholmisbruget.

Vi finder det endvidere ikke bevist, at [nu afdøde] som følge af en tilstand omfattet af § 19 på skadetidspunktet manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Vi skal i den forbindelse understrege, at et selvmordsforsøg ikke i sig selv indikerer, at en sikret har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt i FAL § 19's forstand. Det er således ikke tilstrækkeligt, at en adfærd ud fra en almindelig betragtning må anses som irrationel. Afgørende er, om sikrede har været i en situation, hvor *han var ude af stand til at forstå, hvad det var, han foretog sig, eller hvilke konsekvenser, det kan medføre*, jf. Jønsson og Kjærgaard:

Dansk Forsikringsret s. 285. Uanset at [nu afdøde] utvivlsomt var ulykkelig i skadesøjeblikket, finder vi det ikke godtgjort, at han var ude af stand til at forstå, hvad han foretog sig.

I henviser til UfR 2006.1961Ø, hvor Østre Landsret fandt, at sikrede var omfattet af FAL § 19, hvorfor selskabet blev dømt til at udbetale erstatning for en brandskade. Vi finder imidlertid, at dommen på afgørende punkter adskiller sig fra nærværende sag. I dommen er således gengivet en erklæring fra en psykiater, hvorefter sikrede led af angstanfald, der gjorde, at han troede, han skulle dø, og anfaldene var tiltaget så meget, at han ikke følte sig arbejdsdygtig. Psykiateren vurderede, at sikrede måtte betegnes som psykotisk i gerningsøjeblikket. I en efterfølgende mentalerklæring afgivet til brug for straffesagen anførte samme psykiater om sikrede: 'Husker, at han gik barfodet til den nærliggende Shellstation og tappede benzin i en sodavandsflaske, han betalte ikke for det. Han følte sig ligesom tvunget til at sætte ild til huset og vil nærmest beskrive det som en umådelig trang, han ikke kunne modstå (vil nærmest beskrive det som en seksuel trang – han kunne ikke lade være). Muligvis har han haft tanker om at brænde sig selv inde. Han fortæller selv, at han syntes, at det, han foretog sig, var i fineste orden. Han fik indskydelsen samme dag, han havde det så dårligt, han mente, at det var den eneste måde, han kunne få hjælp på.' Det fremgår bl.a. også, at sikrede ved en efterfølgende episode fik en hallucination, hvor han troede, han så en hund, som han skældte ud, men som ikke var til stede.

I en psykologerklæring blev det vurderet, at sikrede havde været i en tilstand, der måtte ligestilles med sindssyge. Det er anført, at begrundelsen for denne vurdering bl.a. var sikredes ringe evne til at skelne mellem fantasi og virkelighed og dermed ringe forudsætninger for at vurdere konsekvenser af mulige handlinger. Samme psykolog forklarede supplerende for landsretten, at sikrede ofte ikke vidste, hvad han gjorde, når han handlede, og at hans realitetsopfattelse nogle gange 'kiksede'. Det fremgår af dommen, at sikrede siden også var i behandling med antipsykotisk virkende medicin.

Under hovedforhandlingen forklarede et vidne, hvordan han havde været sammen med den sikrede i timerne frem til ildspåsættelsen, idet sikrede havde ringet til vidnet og truet med selvmord, hvis vidnet ikke kom. De havde kørt en lang tur sammen i bil frem til ca. kl. 03.30-04.00 om morgenen, hvor sikrede nok havde indtaget 20-30 valiumtabletter og vodka. Forinden køreturen skulle sikrede lukke huset af, men han ville ikke lukke et bestemt vindue, fordi han efter eget udsagn var 'bange' for at gå ind i det pågældende værelse, der havde været hans forældres soveværelse. Vidnet beskrev sikredes tilstand således, at han 'på en måde var til stede, og alligevel ikke'. Han var meget fjern på en underlig måde, som vidnet hverken før eller senere havde oplevet.

Sikrede selv forklarede til landsretten, at han ikke forud for den pågældende dag havde tænkt på at sætte ild til huset, men at han ikke kunne modstå det. Det var 'ligesom en stemme, der sagde det til ham'.

På baggrund af ovenstående finder vi således, at sikredes psykiske tilstand i dommen på afgørende vis divergerer fra, hvad der i nærværende sag er bevist om [nu afdødes] sindstilstand. I landsretssagen var sikrede plaget af angst, han oplevedes fjern på en underlig måde, og han hørte en stemme, der fortalte ham, at han skulle sætte ild til huset, hvilket han følte en umådelig trang til (af psykiateren beskrevet som en nærmest seksuel trang). I nærværende sag kan det imidlertid alene lægges til grund, at sikrede var ulykkelig, men ikke at han var ude af stand til at forstå og styre, hvad han foretog sig.

I e-mail af 22. oktober 2019 henviser I også til kendelserne AK 49.557 og AK 59.140. I AK 49.557 var der tale om en mand, der i suicidalt øjemed kørte sammen med en lastbil og derefter stod ud af sin bil for at gå ud foran en anden forbipasserende bil. Han var kendt med skizofreni præget af kontaktvanskeligheder, ambivalens, tankeforstyrrelser og diffus angst, hvor der over det sidste år forud for skaden var sket en tiltagende forværring i de skizofrene symptomer og samtidig tilkommet udtalte depressive symptomer. Han havde efter eget udsagn været indlagt på psykiatrisk afdeling de sidste syv uger forud for selvmordsforsøget. På baggrund heraf tiltrådte statsadvokaten, at der ikke blev nedlagt påstand om straf.

I AK 59.140 var der tale om en kvinde med en svær sindslidelse i form af tilbagevendende depressioner og begyndende skizofreni, og hun var tilkendt mellemste førtidspension på grund af sin sindslidelse. Hun fandtes omfattet af straffelovens § 16.

I begge sager var der således tale om egentlige diagnosticerede sindssygdomme i form af skizofreni mv. Vi bemærker i den forbindelse, at sindssygdom netop er karakteriseret ved at være en psykisk abnormtilstand, der er kendetegnet ved en ændring af realitetsvurderingen og et 'indgreb' i patientens muligheder for at opleve og vurdere sin omverden og sig selv, sin tilstand og sine handlinger i overensstemmelse med virkeligheden. Foreligger der en sådan psykiatrisk diagnose, skal der naturligvis langt mindre til for at statuere, at sikrede har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt, det vil sige til at forstå, hvad vedkommende foretager sig.

Det er således fortsat vores opfattelse, at boet ikke har løftet bevisbyrden for, at [nu afdøde] på skadetidspunktet befandt sig i en tilstand omfattet af FAL § 19. Vi henviser til støtte herfor til AK 87.964, AK 84.666, AK 71.138 og AK 60.866.

Vi må på denne baggrund fastholde vores afgørelse.

Afslutningsvis skal vi bemærke, at vi – trods ovennævnte praksis hvor der i alle kendelserne statueres forsæt – ikke har afvist dækning med henvisning til forsæt, jf. FAL § 18, stk. 1, men alene har nedskrevet erstatningen med henholdsvis 15 % (bygningsskade) og 50 % (indboskade), jf. FAL § 18, stk. 2. Det er således vores opfattelse, at vi har foretaget en efter omstændighederne ganske rimelig og for boet gunstig erstatningsopgørelse.'

Vi afventer herefter nævnets afgørelse, og skal for en god ordens skyld gøre opmærksom på, at den af boet fremlagte politirapport ikke indeholder de samme elementer, som den politirapport vi har fremlagt."

Boets advokat har i brev af 3/1 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Supplerende sagsfremstilling og anbringender:

1. Om branden

Det skal endnu en gang henvises til politirapporten, bilag 1, hvoraf det fremgår. Ingen steder er det konkluderet, at [nu afdøde] har antændt branden.

Herom henvises der bl.a. til U.2016.3075 V, hvor der var påsat brand på en bil med motorskade blot en time efter, at forsikringstager havde efterladt bilen. I sagen fandt man også benzin på bundmatten og en plasticdunk på bagsædet. Landsretten fandt dog stadig ikke, at *forsikringsselskabet* havde løftet bevisbyrden for, at forsikringstager havde fremkaldt branden forsætligt.

Der henvises ligeledes fortsat til FED.1998.958/2. Det er korrekt som forsikringsselskabet anfører i sit svar på klagesagen, at der i den sag var tale om gas, mens der i denne sag er tale om brandbar væske. Formålet med begge må dog antages at være det samme.

I FED 1998.958/2 bliver forsikringstager frikendt, selvom at forsikringstager tilmed havde lagt et selvmordsbrev ved ovnen med gassen.

Forsikringsselskabet har anført, at dommen adskiller sig ved, at forsikringstager i FED 1998.958/2 ikke har antændt gassen. Hertil bemærkes det dog, at der ingen bevisligheder er for, at [nu afdøde] selv skulle have antændt den brandbare væske.

Der er heller ingen konklusion herom i politiets rapport, der blot anfører, at der er flere arneste-der i stuen. Der er hverken i stuen eller i nærheden af [nu afdøde] fundet tændstikker eller andet, der vil kunne antænde væsken.

Af bilag 1, side 21, sammenfatningen af kriminalteknisk undersøgelse fremgår:

'Resultat af brandårsagsundersøgelsen, arnested og brandårsag:

På baggrund af undersøgelsen og brandbilledtolkningen vurderes det, at der er flere arneste-der i stuen. Brandårsagen vurderes at være antændelse af udhældt brandbar væske.'

Branden opstår altså i en hel anden del af huset, end den del af huset, hvor man finder [nu afdøde].

'Anmelder Har til politiet oplyst, at han erkendte branden den 181118 kl. ca. 22:20. Han hørte lyden af knust glas og så røg fra huset... i stuens nordvestlige hjørne så han klare flammer gennem den knuste rude.

...

I soveværelset fandt de en mand, der lå på gulvet til venstre for en seng. Han lå på ryggen og havde en t-shirt over hovedet.'

[Nu afdøde] blev således ikke fundet samme sted, som hvor der var opstået brand. Hans soveværelse lå tværtimod i den anden ende af huset, hvilket også fremgår af politirapporten.

[Nu afdøde] er samtidigt fundet med en t-shirt over sit hoved ved siden af sin seng – hvilket dødsboet antager må være [nu afdødes] forgæves forsøg på at lave en form for 'røgmaske' i sit forsøg på at komme ud af sengen og ud af huset, da han i sin søvne bliver bekendt med branden.

Havde [nu afdøde] haft et reelt og forsætligt ønske om at begå selvmord, må man antage, at han hverken ville tage en t-shirt for ansigtet, ligesom han må antages at ville have lagt sig i sin seng.

Der er fundet en dunk ved siden af [nu afdøde]. Der er dog ingen prøver eller andet der viser, at denne indeholdt brandbar væske. Der er alene én brandmands udtalelse kort tid efter branden var slukket om, at den lugtede af benzin. Der er dog ikke fundet nogen brandbar væske i soveværelset eller andre rum end stuen.

Højesteret har også udtalt sig om en tilsvarende situation i U.1998.32 H, hvorfra citeres:

Østre Landsrets dom af 18. december 1995 (12 afd.)

...

Rettens bemærkninger:

Efter det oplyste må det lægges til grund, at sagsøgte om aftenen den 1. august 1993 åbnede helt for alle 4 gashaner på komfuret i sin bolig i den hensigt at begå selvmord. Gaskomfuret var ikke forbundet med en bygasledning, men alene med en flaske med 11 kg gas. Sagsøgte slukkede for vågeblusset på gasvandvarmeren og for alt lys i lejligheden.

Han tog derimod ikke hovedafbryderen, hvorved køleskabet, fjernsynet og videoapparatet forblev under spænding. Han lagde sig derefter til at sove.

Det er uafklaret, præcis hvorfor der næste morgen skete en eksplosion med de oplyste skader til følge. Ved senere vejning af gasflasken konstateredes det, at der var udstrømmet ca. 6,6 kg. Der foreligger ikke nærmere oplysninger om farligheden af den pågældende gasmængde under de nævnte omstændigheder.

Sagsøgtes adfærd findes nok at have været uagtsom i betydelig grad, men adfærden findes ikke at have indebåret en så indlysende fare for de indtrådte skader, at disse kan anses for forvoldt ved grov uagtsomhed i den forstand, hvori dette kriterium er anvendt i erstatningsansvarslovens § 19, stk. 2, nr. 1.

...

Højesterets dom.

...

Højesterets bemærkninger.

Af de grunde, der er anført af landsretten, stadfæster Højesteret dommen'

Det er dødsboets opfattelse, at der ikke er ført nogen beviser der dokumentere, at [nu afdøde] adfærd burde have indeholdt en så indlysende fare for de indtrådte skader, at de kan betegnes for forvoldt ved grov uagtsomhed.

2. Om diagnoser mv.

[nu afdøde] har i lang tid varetaget et arbejde, været i et stabilt parforhold med hans samlever og deres fælles barn på 3 år.

Først da hans arbejde afskediger ham, da han begynder at kæmpe med søvnproblemer og da hans kone forlader ham bliver [nu afdødes] handlemønster betydeligt anderledes. Disse forhold er helt nye og endnu ikke stabiliseret i et omfang, hvor det vil være muligt at foretage diagnoser, før forholdene ville have 'stabiliseret' sig.

Det giver derfor heller ikke mening for selskabet at fremhæver, at [nu afdøde] ikke er diagnosticeret med sindssyg – Der var aldrig tid til dette, og det er ikke et krav.

Der henvises igen til U.2006.1961 Ø, hvor en mand begik forsætligt brand på sin ejendom i suicidal øjemed. Selskabet har fremhævet en lang række udtalelser men undladt at bemærke, at Retslægerådet entydigt fastslår, at manden ikke var sindssyg på tidspunktet for ilden.

Herom citeres U.2006.1961 Ø:

'A, der boede på Færøerne, havde forsikret sin ejendom i et færøsk forsikringsselskab, F. I 2003 nedbrændte ejendommen som følge af en brand, der forsætligt var påsat af A. A blev umiddelbart efter branden indlagt på en psykiatrisk afdeling. Ved den efterfølgende straffesag blev A anset for omfattet af straffelovens § 69 og idømt behandling på psykiatrisk afdeling. F nægtede at betale erstatning i anledning af branden under henvisning til forsikringsaftalelovens § 18. A gjorde gældende, at han var omfattet af lovens § 19 og derfor havde krav på erstatning.

...

Rettens bemærkninger:

Det lægges i overensstemmelse med Retslægerådets erklæring af 22. september 2004 til grund, at sagsøgeren på tidspunktet for ildspåsættelsen ikke var sindssyg, ligesom han ikke befandt sig i nogen tilstand af abnorm rus.

Det fremgår af samme erklæring, at det er Retslægerådets opfattelse, at sagsøgeren på skadestidspunktet mest sandsynligt har været omfattet af straffelovens § 69, hvorved må forstås, at sagsøgeren efter Retslægerådets vurdering har befundet sig i en tilstand, der var betinget af 'mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner'. Sagsøgeren er da også i overensstemmelse med denne vurdering blevet dømt til at undergive sig en psykiatrisk behandling i stedet for idømmelse af straf.

På denne baggrund sammenholdt i øvrigt med den beskrivelse af sagsøgerens adfærd umiddelbart forud for ildspåsættelsen, der er beskrevet af navnlig vidnet V, findes det på fornøden måde godtgjort, at sagsøgeren på skadestidspunktet har befundet sig i en tilstand af forbigående sindsforvirring eller lignende forstyrrelse af de psykiske funktioner, og at han som følge heraf har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. herved forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1.

...

Landsrettens begrundelse og resultat:

Landsretten bemærker, at forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1, har et bredere anvendelsesområde end straffelovens § 16, idet § 19, stk. 1, blandt andet omfatter 'forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand.'

Af de grunde, der er anført af Færøernes Ret, og da det for landsretten fremkomne ikke kan føre til andet resultat, finder landsretten, at indstævnte på skadestidspunktet på grund af forbigående sindsforvirring har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1. Landsretten stadfæster derfor dommen.'

Som det bl.a. fremgår af udskrivningsepikrisen af 17. oktober 2018, havde [nu afdøde] selvmordstanker, som han ikke kunne se bort fra at handle på. Det er disse tanker der har gjort, at han har skrevet et afskedsbrev og sendt det til hans tidligere samlever, der redder [nu afdødes] liv ved at ringe 112. På tidspunktet var det blandt lægerne forudsat, at [nu afdøde] skulle tvangsindlægges, hvis han ikke selv efter pression fra sin familie samtykkede.

Få dage senere – og kort tid efter [nu afdøde] er blevet udskrevet fra psykiatrisk afdeling – bliver [nu afdøde] afskediget for hans arbejde gennem mange år. Endnu et slag på en mand, der i forvejen var særdeles presset.

Samtlige af [nu afdødes] naboer – som ikke engang var særlig fortrolige med [nu afdøde] – oplyste, at [nu afdøde] var tydelig påvirket i perioden op til hans død.

I lægejournalen fremgår det ligeledes, at [nu afdøde] har en familiær disposition for hhv. alkoholmisbrug og psykiske lidelser. Det bør være ubetænkeligt at lægge til grund, at hans livsomstændigheder sammenholdt hermed kan forklare nærværende sag.

Det er dødsboets opfattelse, at nærværende sag er yderst sammenlignelig med U.2006.1961 Ø.

3. Om forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand

Det skal endnu en gang fremhæves, hvad Landsretten i U.2006.1961 Ø også gør, at der alene skal være tale om forbigående sindsforvirring eller en lignende tilstand.

Med henvisning til Højesterets afgørelse i U.1982.528 H kan det ikke forudsættes, at der skal være tale om sindssyge. Et tilstrækkeligt abnormt handlemønster er tilstrækkeligt. Herom citeres dommen:

'Retten bemærkninger:

Det fremgår af de ved den politimæssige efterforskning i anledning af branden fremkomne oplysninger, at afdøde A har dræbt sin hustru, ombragt familiens hund og antændt ilden i stuehuset og derefter er forblevet i huset, således at han selv indebrændte. På grundlag af dette abnorme og umotiverede handlingsforløb og de af de pårørende, navnlig svigersønnen G, og andre afgivne forklaringer om nu afdødes uligevægtighed i tiden før branden, finder retten det bevist – uanset at det ikke ved en lægeundersøgelse er klarlagt, om han led af en sindssygdom – at han ved ildspåsettelsen har befundet sig i en sygelig sindstilstand, som omfattes af forsikringsaftalelovens § 19, og som medførte, at han manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt. Der vil derfor være at give dom i overensstemmelse med sagsøgernes påstand, om hvis beløbsmæssige beregning der ikke er tvist.

...

Højesterets dom.

...

Af de i dommen anførte grunde vil denne være at stadfæste'

[Nu afdøde] har utvivlsomt befundet sig i en sygelige sindstilstand. Der henvises til både udtalelserne fra hans naboer, familie såvel som seneste notater fra lægejournaler. Selv hvis det ikke ved en lægeundersøgelse er klarlagt, at han led af en decideret sindssygdom, kan hans handlemønster op og omkring hans død næppe betegnes som værende et fornuftmæssigt præget handlemønster.

Der er i stedet tale om et meget abnormt handlemønster fra en mand, der i situationen var udsat for et usædvanligt psykisk pres, som han måske bukkede under for."

Selskabet har i brev af 23/1 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Som vi tidligere har anført, havde [nu afdøde] brandsår på kroppen, på trods af at han blev fundet i det sod- og røgskadede soveværelse i den anden ende af huset, end der hvor ilden var - brandsår der må antages at stamme fra antændelse af ilden. Vi henviser i øvrigt til politiets brev af 18/3 2019, hvoraf det fremgår, at anklageren har besluttet at standse efterforskningen, da der ikke er en rimelig formodning om, at der er begået noget strafbart. Det er i den forbindelse svært at forestille sig en situation, hvor en anden end [nu afdøde] har antændt ilden uden, at dette anses for strafbart.

Vi har umiddelbart svært ved at se relevansen af U.2016.3075 V, som er en sag om en udbrændt bil, hvor spørgsmålet var, om sikrede havde motiv til selv at foranledige den totalskadet.

Advokaten for boet henviser igen til en række sager, hvor sikrede har valgt at begå selvmord ved at tænde for gassen. I forhold til vurderingen af grov uagtsomhed ved tingsskader er der en væsentlig forskel på at begå selvmord ved at sætte ild til et hus, hvor beskadigelsen ligger i selve selvmordshandlingen, og ved at tænde for gassen, hvorefter der måske på et tidspunkt sker en eksplosion. Den grove uagtsomhed skal således vurderes i forhold til, om den sikredes handling indebærer en indlysende fare for tingsskaden og ikke hvorvidt, den sikrede ønsker at begå selvmord eller ej.

I U.2006.1961 Ø lægger retten vægt på sikredes adfærd umiddelbart forud for ildspåsættelse. Vi henviser til gennemgangen i vores brev af 10/12 2019 til nævnet og må fastholde, at der er væsentlige forskelle på de to sager, og at det ikke er bevist, at [nu afdøde] umiddelbart forud for skaden befandt sig i en tilstand omfattet af FAL § 19.

For så vidt angår U.1982.528 H, har retten lagt vægt på det abnorme hændelsesforløb, hvor sikrede slog sin hund og hustru ihjel og derefter satte ild til huset, hvor han selv indebrændte. Der er tale om et hændelsesforløb, som af indlysende årsager ikke er sammenligneligt med nærværende sag.

Nok har vores medlem været ulykkelig, men der er ikke ført bevis for en sygelig sindstilstand."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af udskrivningsepikrise af 19/10 2018 fremgår bl.a.:

"Epikrise

Udskrivningsdiagnoser:

DX61.10 - selvmordsforsøg med psykofar/antiepilep/antiparkin-middel før kontakt.

...

Resumé af behandlingsforløb:

Det drejer sig om en [mand i 30'erne], ikke tidl. kendt i psyk. regi, indlagt d. 17.10.2018 grundet nyligt suicidalforsøg. Pt. blev d. 14.10.2018 indlagt i somatisk akutmodtagelse efter overdosis af morfika i suicidalt Øjemed. Pt. er her behandlet somatisk og efterfølgende i går, d. 17.10.2018, vurderet i psyk. skadestue mhp. psykiatrisk vurdering. Initialt vurderet habituel uden behov for indlæggelse, men kom efterfølgende retur til afdelingen, hvor han ikke længere kunne tage afstand fra selvmordstanker og blev således tilbudt en overnatning i psyk. modtagelse til stabilisering. D.d. fremstår pt. habituel. Han angiver, at han har sovet dårligt i nat, fordi han har tænkt meget på den sociale situation. Han er netop blevet skilt fra hustru og de har et fælles barn, hvor der er en forældremyndighedsproblematik omkring. Han beskriver i dag, at han har plan om at ville kæmpe for at være en god far for dette barn og at han kun vil, at [barnet] skal have de bedst mulige rammer. Pt. har under indlæggelsen berettet omkring et forbrug af amfetamin. Han er d.d. konfronteret hermed og er opfordret på det kraftigste til at opsøge misbrugscenter mhp. behandling herfor. Fremstår d.d. ikke motiveret for dette.

Pt. er i dag habituel, tager afstand fra selvmordstanker og adfærd.

Har klare fremtidsplaner og modforestillinger og kan indgå en valid antisuicidal kontrakt om at kontakte familie, egen læge eller vagtlæge, såfremt selvmordstanker skulle genopstå. Pt. har ydermere en tid hos egen læge i morgen mhp. samtale omkring den pågående sociale problemstilling.

Udskrives d.d. fra afdeling ... uden yderligere behandling herfra.

OBJEKTIVT PSYKISK

Den formelle og emotionelle kontakt er bevaret. Pt. fremstår rolig og venlig i kontakten. Stemningslejet er neutralt. Det psykomotoriske tempo er normalt. Normalt sprogbrug. Fremstår med emotionelt adækvat respons og har relevante bekymringer om pågående sociale situation.

Fremstår uden formelle tankeforstyrrelse. Ikke objektivt indtryk af hallucinationer eller vrangforestillinger, fremstår ikke psykotisk, med god indsigt i nuværende situation. Fremstår ikke affektpræget eller impulsiv.

Af skadestueepikrise af 15/11 2018 fremgår bl.a.:

"MEDICINSK TILSYN:

...-årig mand på nuværende tidspunkt suicidaltruget. Selvmordsforsøg for 1 måned siden med Tramadol og Dolol. Har ikke taget noget nu, senest indtaget alkohol kl. 13.00.

Ingen kendte allergier.

Familiær disposition for depression og andre psykiske lidelser.

Ingen ekspositioner.

TIDLIGERE:

Tidl. indlæggelser med opoidforgiftning i suicidalt Øjemed.

...

AKTUELT:

Pårørende til stede under anamnesen og bidrager. Angiver på nuværende tidspunkt at have suicidal tanker dagl. og at han har en plan for, hvordan dette skal foregå. Han ønsker ikke at indvie mig i planen.

Ankenævnet for Forsikring

13.

94522

Pt. benægter aktuelt at have taget nogen form for stoffer eller anden medicin, kun alkohol senest kl. 13.00 den 15.11.

I forbindelse med alkoholindtag fortæller pårørende at han kan blive udadreagerende og aggressiv.

Angiver at være svært depressiv, at han sover mange timer om dagen og drikker når han er vågen for at flygte fra tankerne. Gennem mange år har han ikke følt sig som sig selv og er motiveret for behandling.

Fysisk er pt. træt og udmattet.

Ligeledes giver han selv udtryk for at det kniber med hukommelsen, hvilket de pårørende er enige i.

...

GI: Nedsat appetit gennem den seneste tid, kan gå flere dage mellem indtag af mad.

...

ALKOHOL:

Svingende overforbrug gennem ca. 20 år.

Tidligere: Kan såvel dagl., nu 10-15 genstande dagl.

...

OBJEKTIVT:

...

AT god, men påvirket af den psykiske tilstand.

Pt. fremstår lidt facadepræget med smil, griner, rigelig mimik, men gennem samtalen aftager det og han bliver mere beskrivende og virket også lettere nedtrykt og mere påvirket af situationen.

...

PLAN:

Afsluttes herfra og overgå til Psyk. Skadestue."

Af udskrivningsepikrise af 16/11 2018 fremgår bl.a.:

"Udskrivningsdiagnoser:

DF10.20 - alkoholafhængighedssyndrom.

Resume af behandlingsforløb:

Det drejer sig om en ...-årig mand, velkendt med alkoholafhængighedssyndrom.

Vurderes mhp. afrusning og abstinensbehandling efter han har udtrykt suicidal tanker i somatisk regi. Indlægges kortvarigt under afrusning, scorer ikke signifikant til at modtage Fenemal. Efterfølgende er der ingen suicidale aspekter. Pt.s lette depressive symptomer kan udmærket skyldes alkoholmisbruget. Han henvises til misbrugscenter for videre behandling, eksempelvis Antabus. Intet psykotisk eller suicidal ved udskrivelsen."

Af politiets afhøringsrapport af 19/11 2018 af nu afdødes mor fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede, at hun var mor til afdøde, ... og episoden ikke kom bag på hende.

...

[Nu afdødes] kæreste var gået fra ham for ca. 1 mdr. siden og deres fælles barn var hos hende, og [nu afdøde] havde taget det meget tungt, at de var gået fra hinanden.

Søndag den 18. november 2018 var afhørte og nu afdødes ... søskende kørt ud til [nu afdøde], hvor de ville snakke med ham, men da de kom der ud var [nu afdøde] meget fuld og ville ikke

Ankenævnet for Forsikring

14.

94522

snakke med dem. De blev alligevel hos ham, og forsøgte noget samtale med ham. Under dette besøg spiste de noget toastbrød hos [nu afdøde], uden han fik noget. [Nu afdøde] lå bare i seng og var ked af det, samt ind i mellem noget sur over de var hos ham.

De kørte fra ham ved 1430 tiden, og huset blev aflåst med den nøgle, som familien havde fået af [nu afdøde] for ca. 1 uge siden. Nøglen blev gemt i postkassen som var på legehuset i haven. Det var kun familien, som vidste dette, og skulle kun bruges hvis de ikke kunne få kontakt med [nu afdøde] inde i huset."

Af politiets gerningsundersøgelsesrapport af 19/11 2018 fremgår bl.a.:

"Der blev optaget foto's af gerningsstedet, og foretaget en undersøgelse af huset. Der var ikke noget som tydede på, at husets døre og vinduer havde været udsat for vold på indbrudsvis eller på anden måde skadet inden branden. Både fordør og bagdør, så ved undersøgelsen, at have været lukket under branden.

Der sås i husets nordvestlige hjørne 2 vinduer, som var knust eller sprunget ved branden og der sås ikke glasskår uden for disse 2 vinduer. Dette tydede på de formentlig var sprunget pga. af varme og alt glasskåret lå inden for vindueskarmen. I dette hjørne af huset/stuen sås en kraftig varmepåvirkning, som havde brændt gennem det indvendige loft og påvirket isoleringen over loftet. Fotos vedlagt.

Der sås 'friske' skader efter brandvæsnet formentlig havde knust 1 rude i fordøren og 1 rude i bagdøren.

...

På sengebordet blev der fundet en ... , som også blev sikret til sagen. I selve sengen ved hovedenden blev der fundet en tom papkasse til sprit-tændblokke og på gulvet ved forenden af sengen lå 2 pakninger spritblokke, hvorfra der umiddelbart sås mangle en enkelt blok/brik.

...

Der sås formentlig udhældt brandbar væske i stue, køkken og soveværelse.

Der sås, at der havde været ild i stuens nordvestlige hjørne, hvor der sås en reol, som var brændt væk i øverste halvdel. Sofaen i stuens nordøstlige hjørne havde også været udsat for stræk varm. Resten af huset stærkt røg og sod påvirket, ligesom der var varmeskader flere steder i forgang, badeværelse, køkken, mellemgang, børneværelset, og mindre kontor.

HiFi relæet var slået fra.

I køkken sås noget tom emballage til div. medicin og der fandtes ca. 17 tomme øl dåse af mrk. Heineken øl i soveværelset på sengebord og gulvet."

Af politiets afhøringsrapport af 20/11 2018 af nu afdødes tidligere samlever fremgår bl.a.:

"[Nu afdødes] alkoholforbrug var steget voldsomt gennem det sidste års tid, og når han skulle drikke kørte han væk i sin bil, hvor han sad og drak formentlig mest alene. Han kunne også finde på at være væk i flere dage, hvor afhørte ikke vidste hvor han var henne eller opholdt sig.

Afhørte havde den [september 2018] meddelt [nu afdøde], at hun ikke længere kunne bor sammen med ham ... De aftale, at de skulle bo sammen indtil hun fandt noget andet og bo i. De var ikke uvenner på nogen måde, men [nu afdøde] blev ked af det, og efter en lille mdr. [oktober 2018] flyttede afhørte op i et sommerhus i ..., som hun lånte af en [familiemedlem]. Afhørte havde deres fælles [barn] med oppe i sommerhuset.

Afhørte havde bl.a. spurgt [nu afdøde] om hvorledes det gik med ham efter hun var flyttet i sommerhus, og [nu afdøde] havde oplyst til hende, at han gik på arbejde osv. og alt var godt. Det passede ikke, idet afhørte var blevet ringet op at [nu afdødes] arbejde, hvor de efterlyste [nu afdøde] og han ikke var mødt på arbejde gennem længere tid."

Af sammenfatning af kriminalteknisk undersøgelse af 12/12 2018 fremgår bl.a.:

"4 Sammenfatning og vurdering

Anmelder, ..., har til politiet oplyst, at han erkendte branden den 181118 kl. ca. 22:20. Han hørte lyden af knust glas og så røg fra huset. Han løb hen til huset og bankede på vinduerne for at få beboeren til at komme ud. Vinduerne føltes varme og var tilsodede. I stuens nordvestlige hjørne så han klare flammer gennem den knuste rude. Der var ingen reaktion fra personen i huset.

Redningsberedskabet skaffede sig adgang til huset via hoveddøren ved at knuse en rude. I stuen blev branden slukket, hvorefter de afsøgte huset for personer. I soveværelset fandt de en mand, der lå på gulvet til venstre for en seng. Han lå på ryggen og havde en t-shirt over hovedet. Ved siden af personen lå en grøn plasticdunk, hvorfra der var en kraftig lugt af benzin. Personen blev reddet ud, og kl. 23:00 erklærede ambulancelæge ... vedkommende for død. Ved obduktionen blev der fundet nedsuget sod til de dybe luftveje, og der var tabletlignende indhold i maven.

De kraftigste brandskader var i stuen. De øvrige værelser var kraftigt sod- og røgskadede tydeligt aftagende i retning fra stuen. Det inderste lag glas på et østvendt vindue i stuen var varmesprængt. Glasset i begge de vestvendte vinduer var varmesprængte. Der var kraftige nedbrændinger i en sofa i den østlige del, kraftige forkulninger og bortbrændinger af masonitplader på den nordlige væg og gennembrænding af loftet i det nordvestlige hjørne over en reol, der var bortbrændt i den øverste del.

Brandhunden markerede for brandbar væske følgende steder i stuen: På sofaen, på gulvet ved siden af sofaen og på gulvet ud for døren til entreen. I køkkenet: På gulvet ud for komfuret. I soveværelset: På gulvet på et grønt tæppe ved den nordligste seng, på lagenet i den nordligste seng, på gulvet ud for forenden til den nordligste seng hvor der lå en pose med optændingsblokke, på en t-shirt der lå på gulvet, samt en grøn plasticdunk. Der blev sikret en væskeprøve (KT 1) fra plasticdunken, og brandprøver fra udskåret del af frottelagen og rullemdras (KT 2), udskåret del af sofabetræk (KT 3) samt t-shirten (KT 4).

På et sengebord ved den sydligste seng lå en ... (KT 5).

På baggrund af undersøgelsen og brandbilledtolkningen vurderes det, at der er flere arnesteder i stuen. Brandårsagen vurderes til at være antændelse af udhældt brandbar væske."

Af dødsattesten fremgår bl.a.:

"Hvis yderligere undersøgelser specificer resultat heraf:

Kuliltekoncentration på 72 %.

Således må dødsårsagen antages at være røgforgiftning (kulilteforgiftning).

Desuden findes en ethanolkoncentration i blodet på 2,1 o/oo, svarende til at man ser hæmning af CNS."

Nævnet udtaler:

Den nu afdøde forsikringstager omkom den 18/11 2018 i forbindelse med en brand på forsikringsstedet. Boet efter nu afdøde er utilfreds med, at selskabet har foretaget fradrag i erstatningen for bygning og indbogenstande.

Selskabet har foretaget fradrag i erstatningen under henvisning til, at nu afdøde har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved i hvert fald grov uagtsomhed, jf. forsikringsaftalelovens § 18. For så vidt angår nu afdødes indbogenstande har selskabet nedskrevet erstatningen med 50 %, mens selskabet har nedskrevet erstatningen for hans andel af huset med 15 %.

Boets advokat har gjort gældende, at det ikke er bevist, at nu afdøde havde egen skyld i branden. Advokaten har i anden række gjort gældende, at nu afdøde grundet helt særlige livsomstændigheder "knækkede", hvorfor han manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1.

Selskabet har blandt andet anført, at selskabet ikke finder det bevist, at nu afdøde på skadetidspunktet befandt sig i en tilstand af sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende som angivet i forsikringsaftalelovens § 19. Selskabet har endvidere anført, at selskabet ikke finder det bevist, at nu afdøde som følge af en tilstand omfattet af § 19 på skadetidspunktet manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt. Uanset at nu afdøde var ulykkelig i skadeøjeblikket finder selskabet det ikke godtgjort, at han var ude af stand til at forstå, hvad han foretog sig.

Af udskrivningsepikrise af 19/10 2018 fremgår det blandt andet, at "Det drejer sig om en ...-årig mand, ikke tidl. kendt i psyk . regi, indlagt d. 17.10.2018 grundet nyligt suicidalforsøg. Pt. blev d.

14.10.2018 indlagt i somatisk akutmodtagelse efter overdosis af morfika i suicidalt øjemed. Pt. er her behandlet somatisk og efterfølgende i går, d. 17.10.2018, vurderet i psyk. skadestue mhp. psykiatrisk vurdering. Initialt vurderet habituel uden behov for indlæggelse, men kom efterfølgende retur til afdelingen, hvor han ikke længere kunne tage afstand fra selvmordstanker og blev således tilbudt en overnatning i psyk. modtagelse til stabilisering. D.d. fremstår pt. habituel. Han angiver, at han har sovet dårligt i nat, fordi han har tænkt meget på den sociale situation. Han er netop blevet skilt fra hustru og de har et fælles barn, hvor der er en forældremyndighedsproblematik omkring. Han beskriver i dag, at han har plan om at ville kæmpe for at være en god far for dette barn og at han kun vil, at [barnet] skal have de bedst mulige rammer. Pt. har under indlæggelsen berettet omkring et forbrug af amfetamin. Han er d.d. konfronteret hermed og er opfordret på det kraftigste til at opsøge misbrugscenter mhp. behandling herfor. Fremstår d.d. ikke motiveret for dette. Pt. er i dag habituel, tager afstand fra selvmordstanker og adfærd. Har klare fremtidsplaner og modforestillinger og kan indgå en valid antisuicidal kontrakt om at kontakte familie, egen læge eller vagtlæge, såfremt selvmordstanker skulle genopstå".

Af skadestueepikrise af 15/11 2018 fremgår det blandt andet, at "Familiær disposition for depression og andre psykiske lidelser. ... Angiver på nuværende tidspunkt at have suicidal tanker dagl. og at han har en plan for, hvordan dette skal foregå. Han ønsker ikke at indvige mig i planen. Pt. benægter aktuelt at have taget nogen form for stoffer eller anden medicin, kun alkohol senest kl. 13.00 den 15.11. I forbindelse med alkoholindtag fortæller pårørende at han kan blive udadreagerende og aggressiv. Angiver at være svært depressiv, at han sover mange timer om dagen og drikker når han er vågen for at flygte fra tankerne. Gennem mange år har han ikke følt sig som sig selv og er motiveret for behandling. Fysisk er pt. træt og udmattet. Ligeledes giver han selv udtryk for at det kniber med hukommelsen, hvilket de pårørende er enig i. ... AT god, men påvirket af den psykiske tilstand. Pt. fremstår lidt facadepræget med smil, griner, rigelig mimik, men gennem samtalen aftager det og han bliver mere beskrivende og virket også lettere nedtrykt og mere påvirket af situationen".

Det fremgår blandt andet af udskrivningsepikrise af 16/11 2018, at "Det drejer sig om en ...-årig mand, velkendt med alkoholafhængighedssyndrom. ... Vurderes mhp. afrusning og abstinensbehandling efter han har udtrykt suicidaltanker i somatisk regi. Indlægges kortvarigt under afrusning, scorer ikke signifikant til at modtage Fenemal. Efterfølgende er der ingen suicidale aspekter. Pt.s lette depressive symptomer kan udmærket skyldes alkoholmisbruget. Han henvises til misbrugscenter for videre behandling, eksempelvis Antabus. Intet psykotisk eller suicidalt ved udskrivelsen".

Af afhøringsrapport af 19/11 2018 af nu afdødes mor fremgår det blandt andet, at "Afhørte forklarede, at hun var mor til nu afdøde, ... og episoden ikke kom bag på hende. ... [Nu afdødes] kæreste var gået fra ham for ca. 1 mdr. siden og deres fælles barn var hos hende, og [nu afdøde] havde taget det meget tungt, at de var gået fra hinanden. Søndag den 18. november 2018 var afhørte og nu afdødes ... søskende kørt ud til [nu afdøde], hvor de ville snakke med ham, men da de kom der ud var [nu afdøde] meget fuld og ville ikke snakke med dem. De blev alligevel hos ham, og forsøgte noget samtale med ham. ... [nu afdøde] lå bare i seng og var ked af det, samt ind i mellem noget sur over de var hos ham. De kørte fra ham ved 1430 tiden, og huset blev aflåst med den nøgle, som familien havde fået af [nu afdøde] for ca. 1 uge siden. Nøglen blev gemt i postkassen som var på legehuset i haven. Det var kun familien, som vidste dette, og skulle kun bruges hvis de ikke kunne få kontakt med [nu afdøde] inde i huset".

Af politiets gerningsundersøgelsesrapport af 19/11 2018 fremgår det blandt andet, at "Der blev optaget foto's af gerningsstedet, og foretaget en undersøgelse af huset. Der var ikke noget som tydede på, at husets døre og vinduer havde været udsat for vold på indbrudsvis eller på anden måde skadet inden branden. Både fordør og bagdør, så ved undersøgelsen, at have været lukket under branden. ... I køkken sås noget tom emballage til div. medicin og der fandtes ca. 17 tomme øldåse af mrk. Heineken øl i soveværelset på sengebord og gulvet".

Det fremgår blandt andet af afhøringsrapport af 20/11 2018 af nu afdødes tidligere samlever, at "[Nu afdødes] alkoholforbrug var steget voldsomt gennem det sidste års tid, og når han skulle drikke kørte han væk i sin bil, hvor han sad og drak formentlig mest alene. Han kunne også finde på at være væk flere dage, hvor afhørte ikke vidste hvor han var henne eller opholdt sig.

Afhørte havde den 16. september 2018 meddelt [nu afdøde], at hun ikke længere kunne bor sammen med ham ... De aftale, at de skulle bo sammen indtil hun fandt noget and og bo i. De var ikke uvenner på nogen måde, men [nu afdøde] blev ked af det, og efter en lille mdr. 16. oktober 2018 flyttede afhørte op i et sommerhus i ... Afhørte havde bla. Spurgte [nu afdøde] om hvorledes det gik med ham efter hun var flyttet i sommerhus, og [nu afdøde] havde oplyst til hende, at han gik på arbejde osv, og alt var godt. Det passede ikke, idet afhørte var blevet ringet op at [nu afdødes] arbejde, hvor de efterlyst [nu afdøde] og han ikke var mødt på arbejde gennem længere tid".

Af sammenfatning af kriminalteknisk undersøgelse af 12/12 2018 fremgår det blandt andet, at "Redningsberedskabet skaffede sig adgang til huset via hoveddøren ved at knuse en rude. I stuen blev branden slukket, hvorefter de afsøgte huset for personer. I soveværelset fandt de en mand, der lå på gulvet til venstre for en seng. Han lå på ryggen og havde en t-shirt over hovedet. Ved siden af personen lå en grøn plasticdunk, hvorfra der var en kraftig lugt af benzin. ... Ved obduktionen blev der fundet nedsuget sod til de dybe luftveje, og der var tabletlignende indhold i maven. De kraftigste brandskader var i stuen. De øvrige værelser var kraftigt sod- og røgskadede tydeligt aftagende i retning fra stuen. ... Brandhunden markerede for brandbar væske følgende steder i stuen: På sofaen, på gulvet ved siden af sofaen og på gulvet ud for døren til entreen. I køkkenet: På gulvet ud for komfuret. I soveværelset: På gulvet på et grønt tæppe ved den nordligste seng, på lagenet i den nordligste seng, på gulvet ud for forenden til den nordligste seng hvor der lå en pose med optændingsblokke, på en t-shirt der lå på gulvet, samt en grøn plasticdunk. ... På baggrund af undersøgelsen og brandbilledtolkningen vurderes det, at der er flere arnesteder i stuen. Brandårsagen vurderes til at være antændelse af udhældt brandbar væske".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet det bevist, at nu afdøde selv har forårsaget branden. Nævnet finder, at hans adfærd har indebåret en så indlysende fare for den skete skade, at han har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved mindst grov uagtsomhed, jf. forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2. Nævnet finder på denne baggrund ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har foretaget fradrag i erstatningen med henholdsvis 15 og 50 %.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ved siden af nu afdøde lå en grøn plasticdunk, hvorfra der var en kraftig lugt af benzin, og at der blev fundet brandbar væske i stuen, køkkenet og soveværelset og en pose med optændingsblokke.

Nævnet har også lagt vægt på, at der ved politiets gerningsundersøgelse ikke var noget, som tydede på, at husets døre og vinduer havde været udsat for vold på indbrudsvis eller på anden måde skadet inden branden, og at både fordør og bagdør sås at have været lukket under branden, at der blev fundet tom emballage fra medicin og ca. 17 tomme øldåser i soveværelset, og at der ved obduktionen blev fundet tabletlignende indhold i nu afdødes mave.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det af sagen fremgår, at nu afdødes samlever for nylig var gået fra ham, hvilket havde været hårdt for ham, at han efterfølgende var blevet afskediget fra sit job, at han ca. en måned tidligere også havde forsøgt at begå selvmord, og at det af skadestueepikrise af 15/11 2018 fremgår, at nu afdøde på nuværende tidspunkt havde suicidal-tanker dagligt, og at han havde en plan for, hvordan dette skulle foregå.

Spørgsmålet er herefter, om dødsboet har godtgjort, at nu afdøde på grund af sindssygdom, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand i forbindelse med episoden manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, jf. forsikringsaftalelovens § 19, stk. 1, hvorefter bestemmelserne i § 18 om bortfald eller begrænsning af selskabets ansvar ikke finder anvendelse.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere selskabets afgørelse. Det er nævnets opfattelse, at de oplysninger, der er forelagt nævnet om nu afdødes sindstilstand, ikke giver fornødent grundlag for at antage, at nu afdøde har været i en sådan sindstilstand, at han efter en retlig vurdering har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt i skadesøjeblikket.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det af epikrise af 19/10 2018 fremgår, at nu afdøde ved udskrivelsen fremstod habituel, og at han tog afstand fra selvmordstanker og adfærd, at

Ankenævnet for Forsikring

21.

94522

det af skadestueepikrise af 15/11 2018 fremgår, at han på nuværende tidspunkt havde suicidal-tanker dagligt, og at han havde en plan for, hvordan dette skulle foregå, og at det af udskrivningsepikrise af 16/11 2018 fremgår, at han var velkendt med alkoholafhængighedssyndrom, at han blev indlagt kortvarigt under afrusning, at der efterfølgende ikke var nogen sucidale aspekter, at hans lette depressive symptomer udmærket kunne skyldes alkoholmisbruget, og at der intet psykotisk eller suicidalt var ved udskrivelsen.

Nævnet har også lagt vægt på at det af afhøringsrapport af 20/11 2018 af nu afdødes tidligere samlever fremgår, at nu afdødes alkoholforbrug var steget voldsomt gennem det sidste års tid, og at det af afhøringsrapport af 19/11 2018 af nu afdødes mor fremgår, at hun og nu afdødes søskende var kørt ud til nu afdøde den 18/11 2018, hvor han var meget fuld. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der ved politiets gerningsundersøgelse blev fundet tom emballage fra medicin og ca. 17 tomme øldåser i soveværelset, at der ved obduktionen blev fundet tabletliggende indhold i nu afdødes mave, og at han havde en ethanolkoncentration i blodet på 2,1 promille.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand